

СВОБОДА

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 55. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 9. марта, 1927. VOL XXXV. No. 55. Jersey City, N. J., Wednesday, March 9, 1927. THREE CENTS

НАЙВИСШИЙ СУД ПРОТИ ОБЕЗПРАВЛЮВАННЯ МУРИНІВ

СУД ЗНОСИТЬ СТЕЙГОВИЙ ЗАКОН, ЩО ПОЗБАВЛЯЄ МУРИНІВ ВИБОРНОГО ПРАВА.

ВАШИНГТОН, 7. марта. — Найвищий Суд Злучених Держав розглядає нині питання конституційності закона стейт Тексасу, який відбирає Муринам право голосувати при виборах („праймеріс“). Суд признав односторонньо сей закон протинним конституції.

Справа, як значино, прийшла під розгляд суду на основі позову пошкодженого. Позиває др. Никсон, Мурин з Ел Пасо, в стейті Тексас, а позиває він повітових виборчих урядників. Хоча др-а Никсона позбавлено на основі тексаського стейт-ового закона права голосувати в виборчих у демократичній партії, мимого цього Найвищий Суд односторонньо признав, що й се протинється постановам 14-ої поправки до американської конституції, в якій говориться про рівноправність рас в Америці.

АНГЛІЯ І ЯПАН ГОТОВІ ДО РОЗОРУЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЗГОДЖУЮТЬСЯ НА ВІДПУТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ ТРОХ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 8. марта. — Уряди Англії й Япани заявили американському уряду, що вони готові відпустити конференцію для значення морських зброювань, хочби в конференції мали взяти участь лишень три великі морські держави.

Уряд сподіється, що се становить Америці, Англії й Япану може наклонити Францію й Італію не бойкотувати конференції, але брати в ній хочби півшху участь.

АМЕРИКА ЗНОВА ВИСЛАС ВІСКИА ДО НИКАРАГВИ.

ВИСАДЖЕНО НОВИХ ПІВТОРА ТИСЯЧІ МАРИНАРІВ. МАНАГВА, Нїкарагва, 8. марта. — В порті Коріто висаджено нині нових 1,600 американських маринарів. Ці сього числа вислали 135 відразу до Матагальпи, де їх має бути потрібно для охорони життя й маєтку карибців.

Тогосамого дня відіхав з Нікарагви англійський кружляк, котрого приїзд до Нікарагви набравши свого часу тільки шуму в політичних кругах Америки.

Американський уряд каже, що він готов посередничати між воюючими партіями Нікарагви, щоби довести до якогось порозуміння між ними.

НОВИЙ СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОГИБИЩИННИЙ ПРОЦЕС.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Під проводом суду іча отворено нині в бруклінським федеральним суді процес проти 33 людей, обжалованих за пачкання пива. Мали вони мати великий бровар на Стетен Айленді та розвели звітати товару на grubі мільйони доларів. Трох членів сього заговору, батько й два сини, не станули на суді.

БОРІТЬСЯ ЮНІЯ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ АГІТАТОРІВ

НЮ ЙОРК, 8. марта. — Мексиканська Юнія Кушнірських Робітників, що кілька днів тому назав розкляла містечку залучити раду кушнірських робітників, у якій провела велику кампанію, видала нині заклики до робітників сього промисла, щоби вони залучилися в юнію для зазначення своєї лояльності супроти юнії в її боротьбі проти комуністичних інтригантів.

Відозву юнії перечисляє довгий ряд закладів комуністичних провідників містечкої ради. Межи ними говориться, що кілька разів в якісь шани винявся клопіт та робітники тратили роботу, то комуністичні урядники в юнії бдали передсєм за охорону інтересів своїх партійних товаришів, за недобуток зовсім інтересів других робітників. Раді закидається безпобітну розпрату тисячів юнійного гроша.

ЗАБИВ ЖІНКУ, ПОКЛИКАВ СВАЩЕНИКА І ПОПОВНИВ САМОВИЯСТВО.

НЮ ЙОРК, 8. марта. — О. Джана Шеридана, айрського католицького сваященника, розбудив нині коло 3. години вночі телефон. Його парохіянни, шофер Алоїзій Джосеф, кланав його до смертельного постелі своєї жінки, яку він самий убив. Як сваященник одіслав й жіночку на вулицю, його там уже ждав Джосеф. По дорозі вступили до брата Алоїзій Антона та всі три прийшли в дім Алоїзій.

На дольві кухні лежала його жінка, з постріляною головою. Як сваященник сказав, що вона вже нежива, Алоїзій шепнув, „Отче, я жадаю!“ і в тими словами впривав з кишені револьвер та приложив собі до голови. Присутні кинулися його держати, але тут грянув вистріл і Алоїзій повалився на землю. Покликавши амбуланс та відставили до шпиталю. Лікарі заявили, що наділ на його взірелювання майже нема.

СТРАШНИЙ ВЧИНОК МАТЕРІ-МІГАНКЕ ЦІ СТИДУ ЗА РОДИНУ.

РЕД БЕНК, Ню Джерзі, 7. марта. — Пані Кристина Стобел, жінка італійського іммігранта Стобела, котрий колись завівся ставала, застріляла на смерть свого 16-літнього незамужу дочку Розу, як вона вродила дитину. Дитина померла в кілька мінут після смерті матері.

Поліція арештувала сечас матір та осадила її в арештах. З нею арештовано як важких свідків двоє дітей вбилиці. Всіх дітей у Стобелі дев'ятеро.

АРЕШТУЮТЬ НЕДІЛНИХ ГРАЧІВ.

КЕМДЕН, Сав Кароліна, 6. марта. — На приказ стейтвого уряду арештовано тут нині 10 людей, які в недовло рано грали в голфа. Арештовано їх на основі закона про святкованість неділі, який вже має сто літ віку.

ХТО ЗАВИННИ ВІННУ ЧИ ХТО ЗА НОЇ ВІДПОВІДАЛЬНИЙ.

БЕРЛІН, 6. марта. — На привитанно, яке йому владила Ліга Німецьких Організацій, заявив професор Штофель, що німецький уряд зробив велике і хосенне діло, коли оголосив документи, які відносяться до історичної події з 1914 року, коли викликала світову війну. Коли другі держави підуть слідом Німеччині і отогосять свої документи, буде можна визнати в тім складнім питанні, що спрчинили війну. Проф. Штофель заявив, що не треба ставити питання: хто винен, що вибухла світова війна, але краще ставити це в формі відповідальності за вибух війни.

„СВОБОДА ПЕРЕСВІДЧЕНЬ“.

Один з найвишнзначніших наших сучасних письменників Микола Хвильовий дійшов недавно до висновку у низці статей, що радянська література мусить для зміцнення своїх основ звернутися за джерелами, творчості до Європи, і зирвати із впливом Москви. Слід додати, що Хвильовий — ширій комуніст. За ці його критичні погляди про сумнівної вартість офіційно-комуністичної літератури, фабрикаційного фрунті, центральний комітет української комуністичної партії звільнив його із становища редактора журналу „Червоний Шлях“ у Харкові, і з ним його відлучили з Москви. На їх місце вийшло аж 5 нових членів редакції: Заносницький, Хвильовий, Юренець, Коряк і Кушнір. Вважко розвивається література в такій атмосфері, де письменника за його літературні погляди судить партія.

З РОЗПУКИ.

В Мінську Мазовський безробітний Єнґ, Завеский в присутії розпущу, вихлов за револьвер і став стріляти до жінок і дітей. Жінку тяжко зранив, а хлопчиків 12-літнього, 9-літнього і 7-літнього зранив легло. Легко тому, що вони кидалися втікати. Останній вистріл віддав до себе і впаав на місці трупом.

СИН СТІЛЯЄ ДО БАТЬКА!

В Дрогобичі 16-літній Мечислав Оріх зробив шахрая на свого батька, віддаючи на нього два револьвери стріля. До цього намовила його мама, яку старий Оріх — наголовий якниці часто побивав. Вона викликала сина з Львова, де він обивав красавства, пошкарживав йому і обоє вирішили забити Оріха. Коли старий Оріх, заливавшись кровю, впаав на землю, мати з сином утікли. Поліція зловия їх і вони тепер у салідній тюрмі.

КАРА СМЕРТІ І ПРОФ. АЙНШТАЙН.

„Берлінер Тагеблят“ розпичав цікаву анкету на тему: чи кара смерті повинна бути скасована. Більшість учених висловлюється проти неї. Сенсаційною є відповідь проф. Айнштайна, одного з найбільших сучасних уміа, який каже так: „Не може зрозуміти, чому суспільність не могла би виключити із своєї громади одиначи, які є суспільними шкідливими. Хто вказує на державні органи як недосконалі, не дає се переконуючого аргументу. Хто суд заасуджує когось на до смертну вивизию, то це нічим не ріжниться від карі смерті. Кажуть, що кара смерті розбуджує низькі інстинкти глады. Це трапляється лише тоді, коли люди наслідком шкідливої виховання вважають кару актом помсти, замість уважати її замиганням суспільності до шораз кращого розвитку“. Ясно, що погляди Айнштайна не торкаються таких держав, де нема одної суспільності і де мотиви помсти перемішані з оцінкою даного вчинку.

ВЕСЕЛА ХРОНІКА.

У Паризі істнує союз студентів буюшої архітектурної школи. Ці джипірки задебувають свої членські обовязки певно не менше, як члени наших численних товариств. Управу мусіла дїяти до стіву розпущу, коли зредатувала правила, повні гіркою сарказму, які розіслали своїм членам. Таких 10 заповідей варто повторити і в нас: 1. Не ходи ніколи на збори. 2. Колиж уже йдеш, спізнись. 3. Коли погода тобі не вдоволю, то так не йди. 4. Коли ти прийшов на збори, вивискуй усі можливі хибі та недоводи управи товариства. 5. Не бери на себе ніколи такої чи іншої функції, бо вигідний критикувати, ніж приймати участь у праці. 6. Коли тебе не вивертує до управи, не показуй свого обурення, а коли вивертує, не звертай найменшої уваги на засідання. 7. Коли говов товариства спичає тебе про погляд в якієсь справи, заяви, що не маєш нічого сказати. Але негайно після засідання скажи кожному, як на твою думку треба було справу змінити. 8. Сам не роби ти нічого, з виником необхідності, а коли інші члени безкорисно жертвують своїми силами та талантами для добра товариства, кричи скрізь, що товариство є в руках каліки. Свої владки плати як найліпніше, а коли можливо — ніколи. 10. Не старайся приєднувати нових членів; нехай за се дбає сам голова.

СМЕРТЬ НА ЗАЛИЗНИЧІЙ ТОРІ.

В Підбичині о год. 9-їй ввечерю перерізала через тор залізничній фіра, на якій вертали домім росподарі з Каменюкою Іван. Стулицький, Цас-Шувар і Іван Зорча. Нечаяно нахлыв поїзд з Львова і розірвав фіру на кусники. Всі три господарі згинули на місці. Такого ж калі. Рампа не була спущена, тому загнали росподарі спокійно пустили перерізати через тор.

ТАКИ КРАЩІЙ ЦІКАР НІЖ ВОРОЖКА.

Угорчак Іван з Закаретинова дістав корчі жолудкової. Не хотів йти до лікарів, бо не вірив в лікарську штуку. Зате за порадою сваячок пішов до „ворожки“, одної сторожких при вулиці Вірменській у Львові. Сторожиха заоряднувала йому напикот, такій, що Іван напившись, мало що духа че віддав. Не було нішої ради, як відвести хорого до шпиталю. Тут лікарі ствердили, що цим напикотом від „ворожки“ був спирт денатурований. Виполокали йому жолудок, хорий переважа в шпиталю і прийшов до себе. Мабує вже тепер віритиме в штуку лікарську.

БАНДИТИЗМ У ПОЛЬЩІ.

Дня 3. грудня 1926 р. перед судом присяжних у Яслі засудили на смерть через повиснення банди́ти: Михайла Малюжича та Владислава Лябала, а також Фришката за заморудування о. Омеляна Мешицького, декана та пароха в Малахові, повіт Горлиці. — Банда Чомоників, що з успіхом наводила страх на Сокальщину, попала в руки поліції; це Іван Рогун з Львова, Роман Кобиляк та Арнольд Моравський із Сокаля. — Односторонньо арештували „дубельтну“ чвірку, що грабнула купів, які вертались з Львова до Горлика; це три сім'яні брати Домардські з Іван Осмакеничів з Ярини. — У селі Мостки, львівського повіту, двох селян Врублевських поранило в суперечці сокирою третього: Михайла Голубця. — Лісничий державних лісів у Тарнові, Іван Воляк, поводитися із селянами як із звірюкою: стріляє з дубельтівки і вбиває одного з них на місці. — Численні аніадіки організували напади на хати селян і по малих містах не зракуват само ж цюденної та шонічної хроніки львівського банди́тизму.

ЗА ПОРАДОЮ РАБНА...

Господареві з Ісай (повіт Турка) Пилипову Галишину не вистис діти. Жінка Сура Швайдер поранила йому похити на поразу до комаринського рабна. Пилип посухав. Рабні йому порав: коли жінка буде знову в тяжі, всі в хаті мають в явнотию постати; жінка має вродити дитину в сусідній хаті. Жінка зайшла в тяжку, виконано приписи рабні, дитина прийшла на світ, а по несповна двох тихних померла на запалення легких. Пораба рабна коштувала двіста золотих.

НЕОБЕРЕЖНА МАТИ.

З Видгоші (Польща) повідомляють про страшний випадок, який має місце в селі Гані (Поморє). Селянка того села, мимочи підлогу, поставила котлет з горчиною водою біля вогнища, на котрій сиділи її діти. 8-літній синчик і 4-літній хлопчик, Літи, бавачилися, аплали в котлету і так попалались, аплали в котлету 10 хвилин помирала в страшних муках. Необережна мати збожевова.

СОВІТСЬКИЙ ВПЛИВ В КИТАЮ

МОСКВА, 4. марта. — Кореспондент французької газети „Ле Матен, Дюваль Завервайн прибув до Москви, а звідси вїтає дад до Китаю, щоби розглянутися в китайських влісних. Він заповідає, що схоже бути безсторонним і буде оповідати тільки те, що буде бачити власними очима.

В Москві хотів він переконатися, звідки прийшло до того, що совіти тягнуться в Китаю так великим впливом і прийшов до такого заключення: В світовій війні Китай став на стороні альянтіс. Верзальський договір одначе не дав їм нічого, вони вийшли з порожними кишенями. Одні совіти зрелись своїх привілеїв, які мала царська Росія в Китаю і заведі з Китаєм вільну торгівлю. Те саме мусіла зробити і Німеччина, бо таке наказував їй верзальський договір. Совіти віддали Хінін територію здовж залізничні в Східних Хінах, дову на 16,000 кілометрів, яка була в послання Росії. В Москві заажили університет званий „Сун-Ят-Сен університет для китайських робітників“, в якій побирає науку кількасот молодих Китайців, з яких багато і на утриманням совітського уряду. Для них удержує уряд величаву книжкову бібліотеку. В той спосіб здобули собі совіти симпатію китайського уряду і значні впливи в Китаю, хоч сам парлі на загал відносно до комунізму неприхильний.

КАНТОНИ РОЗБИВАЮТЬСЯ НА ГРУПИ.

ШАНГАЙ, 7. марта. — Кантонська армія загарає ниніраз бляшу територію. Завдяки алуцій агітації має рівнож за собою і населення. Та мимого сего переходить вона завою внутрішній крізу. Кантонці стоять перед розколом партії на дві фракції. Одну буде становити ліве крило політичної партії (Куомінтанг), а другу військовий лідер.

ЯПОНІЮ НАВИСТІЛО ЗНОВА ЗЕМЛЕТРЯСЕННЯ.

ТОКІО, 8. марта. — Міста Осака і Кобе навістило землетресення, яке трвало 3 мінуты. З Осаки доносять, що наслідком сего згинуло там 11 осіб а 92 зістапо раненими. Багато людей віднесло важкі ушкодження в одній з театрів рухомих образів. З Кобе доносять рівнож про нещасливі випадки. Мік нинішній затонула там американська туристка. В час землетресення находилася вона на містку, по якій сходила до корабля Каліфорнії, який мала вертати до Америки. Через землетресення полегла в воду, з якої її ще не видобуто.

Ще не знати, як далеко сягло землетресення. Доносять одначе з різних сторін, що землетресення спричинило великі пожежі та переносило серед людности. І не диво, бо в усіх перелічених містах катастрофа з 1923 року, яка потягнула за собою 99,311 жертв в людях, не рахуючи 103,733 ранених і 43,476 затратившихся. Шкода, яку поніс край від того землетресення, вносила \$5,000,000.

ЧЕМНІ, АЛЕ ЗА ГРОШІ.

ПАРИЖ, 8. марта. — Мароканські племена, які ввійшли пропашних в пустині урагвайських летунів, привели їх ціло до села, положеного біля міста Пуерто Касладо. Звідти направили до міста делегацию і зажадали окупу зга. нинигороду. Урагвайський уряд повідомив французський консулат, що годяться виплатити стільки, скільки тільки зажадають, коли тільки впустили летунів живими. Правдоподібно добути торгу сегодня і летунів опиняться на волі.

ПІЗНАЄ ПИСЬМО ПО ГОЛОСІ.

БЕРЛІН, 7. марта. — Професор Сайері виступив в кримінальній процесі перед суддею Юргенсом як новий знаток. Він науково докazuje, що може розпізнати з тону голосу людини, чи вона є автором певного письма чи ні. З письма може вона рівнож зааювати про тон мови того, що писав. Коли нового експерта здала адвокати на допити, він трохи зашпотає, бо помирився в характерній одного з судів. З того приводу було доволі сміху в суді.

МІЛОНЕР КВАБЕОМ.

БЕРЛІН, 7. марта. — Др. Едмунд Стиннес, найстарший син помірного магната Гуга Стиннеса, полав в нові непорозуміння зі своєю матір'ю і жіночкою. Мати зробила зарпідком майна молодшого сина, що дуже вразило Едмунда. Непорозуміння так заострилось, що Едмунд Стиннес бреш розів з жіночкою і покидав Європу. Каже, що він вже рішеч покинути Європу і вїхнати до Америки до Каліфорнії. Тут буде шукати зміни життя і буде кавбом та возмється до хуту худоби.

Стиннес втратили по війні свій мільйонний маєток, якого вартість представляє тепер \$30,000,000. Над тими маєтком родина так заваяло правше по судам, що кажуть, що весь він пропаде, бо зідать його кошта процесів.

ПОШУКУЮТЬ ЗА АЛБАНСЬКИМИ МАПАМИ.

ВІДЕНЬ, 7. марта. — З рамені югославського уряду робить в Австрії всі заходи, щоби віднайти давні воєнні мапи Албанії, яких живав пласав війни австрійський генеральний штаб. Треба їм мабути їх на случай конфлікту з Італією. Мимого сего, що уряд готов за них добре заплатити, год їх дістати, бо забрала їх Італія сечас по закінченню зброї, це заки зааючено верзальський договір. Можна їх хіба тепер набути від приватних людей, бующих офіційні австрійського генерального штабу.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

ARK, N. Y.

ARK, N. Y.

Линден, Нью-Джерсі.

NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДО ВИНЯРИМУ ШТОР, помещаю-
ще і вудкарня, дешевый рент, штор
оживляний через 25 літ як бурчяні і
гросерія. Толоситись під число 467
GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.
54-8

НА ПРОДАЖ ФАРМА.
Продається фарма 45 акрів в добрім
положенні на стежній дорозі і стру-
м'я. Для цього зв'язатись з містером

формациі прошу звертатися особисто
або письменно до: 55-6
NICHOLAS ZAYATZ.

R. F. D. 3, Box 178, Middleboro, Mass.

ВЕСНА НАДХОДИТЬ.

тайте, що на Перший Український Кон-
 льоні найдогідніше оглянути і куни-
 ти землю під весну. Хочете інформа-
 цій, пішліть за 2. центи почт. марку, а

Пішіть на адресу: 46—
ВАСИЛЬ МАТОЛІЧ,

PHILADELPHIA, PA.

ФАРМИ.

[illegible]

1) Ішли діди на муки, 2) Історія України І. (княжий вік), 3) Історія України ІІ. (козацький вік).

4) З живого медведя (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шлагетрай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волі бути козачком, 9) Плясун. 27

ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, Ea
Galicia, Poland, Europe.

MARIA SKUBOWA
УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА
133 E. 7TH ST., NEW YORK
2 floor. 53-74
TELEPHONE: ORCHARD 8262.

ЛІКАРІ НЕ ЗНАЛИ, ЩО СТАЛОСЯ
З ІВАНОМ ГУТНИМ.

Ріпо дядюшка через сім літ, що став
його родному тисати доларів — я
говорив, нік за страшний термін
був. Бідка, через проклятий день,
котрий родився на той жеку. З двох
днів нині і ставився до при слабій
ак відпів страпня ую малю на

гим, однак кождий з них покрутив головою і не міг збагнути, що се за хвороба, так, що він уважався вже за помершого. Однак не було йому ш

призначено вмерти так молодим і в
гладі, що в киці натрофлено і
правдивий лік. Його тата приїхав
шо тільки до Америк, а її муж, б
дучи доктором в старім краю, во
сама де шо розумілася на людських
хоробах. Скоро побачила хорого, в
пору змела що його вилежить. Т.

10 самої для п'єшано по лікарство і солітера до Пітсбурга; можете догдатися яке було здивованне для всі колісмердяче лікарство на солітер

випинку хробоак 63 футів, котрий по-
малу злідав життє сього чоловіка. С
було тому два тижні, по чім він з
скав тринадцять п'ять фунтів на ваа
Пого твар набирє здоровий ингалья
і він дякує за сєй день, в котрім його
тєта вступила на сю сторону моря
Тєтєчї мушин, жєнщинї і дїтєй терпєл
чих лічїтєсь безуспєшно на рїкїх дур
тї хроби, коли їх дїлений клопїт.
Пєй тотує содїєгє. Пєвним познєкє
мї нєгє є відхадїтє чєстї того пар
зїтє. Повєрє сємєчєчє є бє

зник, зага, болі в крижах, членах і
ногах, заворот голови, біль голови,
масти як порожній жовудок, нидін
на підлозі, сонливість, запам'ятовування

Виділяючи поведінку, жовтухид отримують багато відчуттів, часом навіть відчуження. Багато днівне буркотіння від жовтухидів, що виступає на них, вважається якби вони були зовсім чужими до горла. Повага, яку вони мають до жовтухидів, грає роль у їхній поведінці, і це, мабуть, є одним з факторів, які впливають на поведінку жовтухидів. Повага, яку вони мають до жовтухидів, грає роль у їхній поведінці, і це, мабуть, є одним з факторів, які впливають на поведінку жовтухидів. Повага, яку вони мають до жовтухидів, грає роль у їхній поведінці, і це, мабуть, є одним з факторів, які впливають на поведінку жовтухидів.

у вас нема хробака. Продається лише у Royal Laboratories, 146 Netting Building, Windsor, Ont. На забезпечення

**ПЕТРО ЗАРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРИБНИК**

**ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА
ВЕСІЛЛЯ ХРЕСТИНИ І ВОСКИ
ДІТЯІ ЗАВАДИ**

129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568